

1. 🌿 መሰረቲ ዛራ ሰላም ናይ ተሳዓሪ መርገጽ'ዶ መርገጽ ይሕዙ አለዉ?

🌱 ቅድሚኒ ነዛ ሕቶ ምምላሽና አመጸጽኦ ናይታ ሕቶን መንፈስ ናይታ ሕቶ ትሕዝቶን ምርኣይን ምርዳእን ምምርማርን አድላዩ ኮይኑ ይርእየና። ናብ ታሪኽ ምልስ ኢልና ምስ እንርኢ ካብ ምብጋስ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ንነጻነት ሃገር ኮይኑ መሰረታዊ ዕላማ ናይቲ ቃልሲ ንፍትሕን ማዕርነትን ነጻነትን ሰላምን ኣብ ዘለዎ ሓራ ዴሞክራሲያዊት ሃገረ ኤርትራ ምንባር ከም ኣገዳስቲ መትከላዊ ረጅሒታት እንበር ከም ንምንዮም ናይ ምቸታት ባህጊ ኣይነበረን። ስለ ዝኾነ ድማ እታ ሕቶ ነዚ ዝሰዕብ ናይ ባዕልና ሕቶ ከነልዕል ናይ ግድነት ትገብር፤ ስለምንታይ ዝኾነ ናይ ሰላም መጸዋዕታን መርገጽን ከም ተሳዕርነት ክውሰድን ክርኣን ይኽእል?

🌿 እቲ ቀንዲ ማእከላይ ጸገም ኣብ ህልዊ ኤርትራዊ ፖለቲካውን ባህላውን ህሞት ንሰላም ዝዕንቅፍ ሃዋህው ሓደ ክሰዕር እቲ ሓደ ድማ ክሳዓር ኣለዎ ዝብል ናይ ዜሮ ድምር ኣተሓሳስባ እዩ። ሓቀኛን ቅኑዕን ትርጉም ዘለዎ ሰላም ኣብ ከምዚ ዝኣመሰለ ትሰዕር ወይ ትሰዓር ዝብል ሃዋህዎ ዝተዓብለለ ኣተሓሳስባ ሰላም ሱር ክሰድድ ኣይክእልን እዩ። ብኣንጻሩ ናይ ሓባር ጽን ኢልካ ምስምማዕን ሓሳብ ናይ ምልውዋጥን ዝበለጸ ዝተባህለ ሓሳብ ተቐባልነት ክረክብን ክሰፍሕን ንኤርትራ ከም ሃገር ዝጠቅምን ንህዝባ ዘርብሕን ሃዋህው ስለዝኾነ ናይ ግድን ዝበሃል ረጅሒ እዩ። ብዘይ ሰላም ምዕባለን ርጉእ ዝኾነ ቅሱን መነባብሮን ኣይክኣልን እዩ ፤ ስለ ዝኾነ ኩሎም ናይ ፖለቲካ ኣካላትን ተገደስቲ ጉጅለታትን ሓቀኛ ዓወት ሃገርን ህዝብን ዝርከብ ብህዱእ መንፈስ ውረድ ደይብ ተባሂሉ ሕድገታት ኣዘውቲርካ ማእከላይ ፍታሕ ብምቕባል ንሰላም ዕድል ብምሃብ ጥራሕ ምዃኑ ክቕበልዎ ኣለዎም ንብል።

🌻 ብዛዕባ ቦቲ ንሰላም ስለ ዝጸዋዕናን ዝተጣበቐናን ዝሰራሕናን ኣብ ልዕሌና ክልጠፍ ዝኽእል ኣስማት ይኹን ጸርፍታት ብዙሕ ኣይንሻቕልን ኣይንሰክፍን ኢና። እቲ ቀንዲ ሰክፍታናን ፍርሕናን'ሲ እቲ ብጎነጽን ናህርን ዝተዓበለለ ኣተሓሳስባን ኣቀራርባን ካብቲ ዘይተኣደነ ዋጋ ዝኸፈልሉን መዘና ዘይብሉ ሰቓይ ዘሕለፍሉን ሰላምን ቅሳነትን ዘለዎ ዝግብኡም መጻኢ ከይረኽብዎ ከይተርፉ እዩ። መረገጽና ብዘይምውልዋልን ጽንዓትን ክቕጽል እዩ፡ ንሱ ኸኣ እታ እንኮ ኣማራጺት መንገዲ ንሃገራዊ ዓወት ነንሕድሕድካ ብሰላማዊ መንገዲ ብህድኣት ጽን ኢልካ ብምስምማዕን ነቲ ዜሮ ድምር ኣተሓሳስባ ገዲፍካ ሰላም ብምግባር ጥራሕ እያ ዝብል መትከልን ርእይቶን እዩ።

2. 🌿 ኣባላት ወይ ሰዓብቲ ህግደፍ'ዶ ሰላም ዝማእከሉ ኣቀራርባ ብሓቂ ክቕበሉ ይኽእሉ እዮም?

🌱 ናይዛ ሕቶ ቃናን ብውሽጢ እተሕልፎ መልእኽትን ንምትንታን ቦቲ ናይ ሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ዝርኤሉን ዝመዝነሉን መነጽር ክምዘን እንከሎ እቲ ዉሩይ ዝኾነ ናይ ደገፍቲ መንግስቲ ሓቀኛ ናይ ሰላም ድሌት ዘይምህላው ነቲ ሰላም ምህናጽ ፈጸሙ ዘይክኣል ይገብሮ ዝብል ስምዒት የንጸባርቕ። እዚ ኸኣ ዝያዳ ዕሙቕ ዝበለ መርመራን ኣስተብህሎን የድልዮ፡ ምክንያቱ እዚ ነጸብራቕን ስሚዕትን እዚ እቲ ማእከል ነቓዕ ጋግ ኤትራዊ ፖለቲካውን ማሕበራውን ሓቀኛ ኩነታት ስለ ዝገልጽ እዩ። እቶም ተቓውሞ ንሰዓብቲ ህግደፍ ፈጸሞም ኣይእምንዎምን ፣ ሰዓብቲ ህግደፍ ድማ ምስቶም ተቓውሞ ወይ ዘይደገፍቲ ፍረ ዘለዎ ዝርርብን ዘተን ክካየድ ከም ዘይክእል እዮም ዝዛረቡን ዝኣምኑን።

🌻 ነዚ ዓሚቕ ኩነታት እዚ ንምርዳእ ነዚ ዓሚቕ ጥርራጠርን ዘይምትእምማንን ዝወለዶ ታሪኻዊ ናይ ምምቕቓል ህሞት ኣብ ፖለቲካውን ማሕበረ ሰብናን ምምርማር የድሊ። ኣብቲ ንሃገራዊ ነጻነት ዝተኻየደ ቃልሲ ዝርኣዩን ዝኸሰቱን ዝነበሩ ውሽጣዊ ፍልልያት ኣብ ክንዲ ኣብ ሓቂ ዝተሞርኮሰ ፍታሕ ንምርካብ ዝዕላምኡ ዝርርብን ማእከላይ ፍታሕ ምርካብን ብጎነጽ እዮም ዝፍትሑ ነይሮም። በዚ ምክንያት እዚ ኸኣ እታ ቀንዲ ተወዳዳሪትን ንህዝባዊ

ግንባር ሓርነት ኤርትራ ናይ ምምካት ተኽእሎ ዝነበራ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ብሓይሊ ካብ ሜዳ ከም ትወጽእ ተገይሩ። ካልኣት ንኣሸቱ ውድባት እውን ብማህረምቲ ተደምሲሰን። እዞም ጸኒሕ ዝኾነ ቁስልታት እዚኣቶም ብዝግባእ ኣይተፈትሑን ፣ ስለ ዝኾነ ድማ ዘይሃሰስ ናይ ዘይምትእምማን ኣብ ተቓውሞ ይርከብ። ብዙሓት ድማ እቲ መዘና ዘይበሉ ሰራዊት ሓርነት ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራን ሰራዊታን ዝተኸፍለ ዋጋን ብቀንዱ ናይ ሰዉኣታ ደም ብምንእኣስ ከም ዝርኣ እዩ ዝሰምዑን ዝሰምዖምን።

✿ እዚ ተርእዮ እዚ ኣብ ምስ ካብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዝወጹን ምስኣቶም ዝምድና ዘለዎምን ጥራይ ዘይኮነስ ዝተመሳሰለ ሰሚዒት ካብ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ዝተፈንጨሉ ጉጅለታት እውን ኣሎ። ሓያሎ ኣብ ጊዜ ናይ ህዝባዊ ግንባር ሓርነት ኤርትራ ናይ ቃልሲ ጊዜ ኣብ ዝለዓለ ናይ መሪሕነት ጽፍሒ ዝነበሩን ድሕሪ ነጻነት እውን ኣብቲ ናይ ዝለዓለ ምምሕዳር ቦታን ግደን ዝነበሮም እውን ኣብ ማእሰርቲ ዝበለዩን ህላዌኦም እውን ዘይፍለጠን ኣለው። ሓያሎ ድማ መሪሕቲ ተቓውሞ ኮይኖም ይርከቡ። ሰዓብቶም ድማ ኣብ ልዕሊ ሰዓብትን ኣባላትን ህግደፍ ኣብ ናይ ሰላም ዘተ ዝምልከት ክቱር ጥርጣሬ የሕዲርም ይርከቡ። ብኣንጻሩ ድማ ሰዓብትን ኣባላትን ህግደፍ ነቶም ናይ ተቓውሞ ጉጅለታት ከም ጸረ-ሃገርን ጸረ-መንግስትን ስለ ዝርእይዎም ነቲ ምስኣቶም ብዘተ ኣቢልካ ሰላም ክርከብ ይከኣል እዩ ዝብል ሓሳብ ብኣግኡ ይነጽጉዎ።

🌸 ዛራ ሰላም ሜድያ ነዚ ኣብ ምድረ ባይታ ዘሎ ክቱር ምፍልላይ ስእሊ ኣጸቢቓ ትርድኦን ተስተውዕሎን እያ። ዕላማዊ ተልእኾና ኣቀራረብቲ ወይ ኣዛተይትን ዓረፋትን ኣብ ሞንጎ ሰዓብቲ መንግስትን ተቓውሞን ወይ ኣብ ሞንጎ ፖለቲካዊ ሓይልታትን ምዃን ኣይኮነን። ኣብ ክንድኡ ግን ንሓፋሽ ህዝቢ ኤርትራ ብዘይ ሰላም ዝኾነ ብድሆን ጉዳይን ክሳብ መንእሰያት ኤርትራ ዓዶም ገዲፎም ዝኸድሉ ምኽንያት ከይፈወሰካ ክፍታሕ ከምዘይከኣል ከነፍልጦምን ክሰወጦምን ምግባር እዩ። ዛራ ሰላም ሜድያ ከምቲ ናይ ማይ ዛራ ንሓንቲ ተኽሊ ተዐንግላ እሞ ትጥጥዕን ትዓብን ንህዝቢ ኤርትራ ድማ ሓደ ሰብ ኣብ ሓንቲ ጊዜ ኣብ ጽን ኢልካ ምስማዕ ከም ዝኣምን ምግባር እዩ። እዛ

ናይ ሓባር ጽን ኢልካ ናይ ምስምማዕ ምኽራብ ከኣ እምነ መሰረት ናብ ሃናጺ ዝኾነ ዝርርብን ዘተን ናይ መጻኢ ወለዶ ናይ ሰላም መንገድን እያ።

3. 🌿 እቶም ተቃወምቲ ውድባት'ከ ንሰላማዊ ልዝብ ክቐርቡ ይኽእሉ ድዮም?

🌱 እዛ ሕቶ እዚኣ እውን ብዕምቆት ምምርማርን ምርኣይን የድልያ እዩ። እቲ ውስጠ ተልእኾ እታ ሕቶ ድማ ናይ ተቃወሞ ሓይልታት ኣብ ታሪኽም ኣብ ሞንጎኦም ሃናጺ ዝኾነ ዘተ ከካይዱን ኣብ ሃገራዊ ጉዳያት ሓባራዊ መርገጽ ክወስዱን ኣይከኣሉን ወይ ኣይተራእዩን። ስለዚ ተዓዘብቲ ናይ ተቃወሞ ጉጅለታት ኣብ ነንሕድሕዶም ሰላም ክገብሩ ዘይከኣሉ ምስ ኣባላት ህግደፍን ደገፍቲ መንግስትን ትርጉም ወይ ፍረ ዘለዎ ናይ ሰላም ዘተ ከካይዱ ኣይከእሉን እዮም ዝብል ናይ ጠርጠራ ድምጺ የሰምዑን መደምደምታ ይበጽሑን። ምሲቲ ሕጂ ኣብ ውሽጢ ተቃወሞ ዘሎ ምፍንጫላት ብምምልካት ከኣ እዚ ትዕዘብቲ ጭብጢ ዘለዎ ውድዓዊ ትዕዘብቲ እዩ ክንብል ንኽእል።

🌻 እቲ ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስናዮ ዘይምትእምማን ኣብ ሞንጎ ተቃወሞን ናይ መንግስቲ ደገፍትን ጥራሕ ዝተሓጽረ ኣይኮነን። ናብቲ ናይ ኤርትራ ሓፋሽ ህዝብን ማሕበረ ሰብን ዝፈጠረ እዩ። ህዝቢ ኤርትራ ነዚ ቀጸሊ ምምቐቓል ብኣንክሮ ተዓዚቡ ሓድነትን ሰምረትን ኣይርከብን እዩ ኣብ ዝብል ተስፋ ዘይብሉ መደምደምታ ስለ ዝበጸሕ መጻኢ ኤርትራ ከም ሃገርን ተስፋ መንእሰያታን ኣሻቓሊ ይኸውን።

🌿 ዛራ ሰላም ሜድያ ንክብደት ናይዚ ብድህ እዚ ብግቡእ መዚና ንሰላም ምስራሕ ናይ ነዊሕ ጊዜ ጸዓታዊ ኣትኩሮ ከም ዘድልዮን ከም ዝሓትትን ብትንተናዊ ሚዛን ትግምግም። ተልእኾ ዕላማና ንፖለቲካዊ ትካላት ንክዝትያ ንምዕጋብ ዘይኮንስ ንኹሎም ኤርትራውያን ፖለቲካዊ መርገጾምን ርእይትኦምን ምትእስሳርምን ብዘየገድስ ናይ ሓባር ጽን ኢልካ ምስምማዕ ናይ ፍረ ዘለዎ ዘተ ቅድመ ኩነት ምዃኑ ንምርዳእ እጃምና ከነበርክት ናይ ግድን ምዃኑ ንኣምን። ሃናጺ ዘተ ወይ ልዝብ ድማ እታ እንኮ ሃገራዊ ብድህታትን ሽግራትን እንፈትሓላን ተስፋ ናይ ኤርትራ መንእሰያትና እነሓድሰላን መንገዱ እያ ስነ-ሞገታዊ መርገጽ ኣሎና።

4. 🌿 እቶም ተቃወምቲ ውድባት ኣብ ነንሓድሕዶም እኳ ሰላም ዘይገበሩ ናብ ናይ ሰላም መኣዲ ክቐርቡዶ' ይኽእሉ?

🌿 እዛ ሕቶ እዚኣ ብቐጥታ መቐጸልታ ኣብ ላዕሊ ዝተዛረብናላ ሕቶ ቁጽሪ 3 እያ። ልክዕ ከምቲ ኣባላት ተቃወሞ ውድባትን ናይ መንግስቲ ደገፍትን ነንሓድሕዶም ብሃናጺ መንገዲ ዘይቀርቡ ተቃወሞ ጉጅለታት ጽን ኢሎም ክሰማምዑን ክረዳድኡን ኣብ ኣገዳሲ ዘኾኑ ሃገራዊ ጉዳያት ክሓብሩን ኣይርኣዩን። ኣብ ክንድኡ ብሰንኪ ውሽጣዊ ዘይምትእምማን ብፖለቲካዊ ፕሮግራማት ተፈላልዮምን ተፈናጭሎምን ይርከቡ።

🌿 ነዚ ዘይ ውዳእ ዕንክሊልን ሸንክሊልን ንምሰባሩን ጠጠው ምባሉን ከምዘይቅጽልን ደጊሙ ንኸይምለስ ንምሕካሙን ኩሎም ተዋሳኒቲ ፖለቲካ ንኸፋት ዝርርብን ዘተን ከም ምፍትሒ ሃገራዊ ብድሆታትን -እቲ ቀንዲን ቀዳማይ ቦታ ዝሕዝ ጉዳይ ዝበሃል ካብኣቶም ድማ ኸኣ ኤርትራዊ መንእሰይ ሃገረ ገዲፉ ንስደት ምምራሕ ኮይኑ -ቅሩባት ከኾኑ ኣለዎም። ካብ ሕጂ ጀሚሩ ኸኣ መጻኢ ወለዶ ኤርትራ እቲ ሕጂ ዘሎ ህልዊ ፖለቲካዊ ስእሊ ዘቐጽል ፍልልይ ንኸይወርስ ናይ ሓባር ተግባራዊ ተወፋይነት ከርኢ ይግባእ።